

Hoe gaat een omgevingsdienst structureel om met tekortkomingen?

*Wordt er voldoende getoetst aan **robuustheidseisen en kwaliteitscriteria**?*

Geachte voorzitter, leden van de Provinciale Staten,
Voor alle Nederlanders, toekomstige generaties, dieren, planten en de leefomgeving zijn de omgevingsdiensten de laatste en enige verdedigingslinie. Daarom sta ik hier nu.

De omgevingsdienst Midden en West-Brabant scoort relatief goed op robuustheidseisen en heeft ook de bevoegdheid om Seveso-bedrijven te controleren op het gebied van risicobeheersing. Op papier is alles goed in orde. Deze omgevingsdienst kwam in mei 2022 echter plotseling en onverwacht voor een ernstige crisis te staan bij een Seveso-bedrijf in Bergen op Zoom. Vervolgens moest er hard gewerkt worden om aan deze crisis het hoofd te bieden. Het werk is nog niet af.

Analyse en evaluatie

Idealiter zou je mogen verwachten, dat er op enig moment een interne evaluatiemoment zal komen over de volgende vragen:

- zijn er dingen niet goed gegaan in het voortraject of anders geformuleerd: hadden we de vervuiling eerder kunnen signaleren?
- Is het toezicht goed uitgevoerd? Kloppen de afvinklijstjes nog wel?
- Hadden we tijdig voldoende informatie ter beschikking?
- Kunnen we tevreden zijn over de crisishantering of hadden zaken anders of vanuit een andere invalshoek aangepakt kunnen worden?

Mogelijk is de analyse deels al gebeurd of gaat het alsnog gebeuren. Feit is echter, dat hierover niets is gecommuniceerd met omwonenden of bewoners langs de Westerschelde.

Communicatie en transparantie

Dit brengt mij direct op het volgende aspect: communicatie. Er is te weinig communicatie met omwonenden geweest. Voor zover er bij bewoners in Brabant en Zeeland gegevens op tafel kwamen gebeurde dit vaak via Woo-verzoeken of wat via de media tot hen kwam. Er was geen gecoördineerd communicatiebeleid. Geen interbestuurlijke afstemming op dit gebied, helemaal niets. Dit bevestigt opnieuw de status van omwonenden. Zij hebben in het hele VTH-gebeuren onvoldoende positie. Dit euvel lijkt mede een kwestie van cultuur te zijn.

De transparantie heeft te vaak het karakter van matglas. De Zuidelijke rekenkamer heeft de vinger op terecht op de zere plek gelegd.

Voorgestelde vragen:

Dit is mijn verzoek aan de Statenleden: Stel de volgende vragen aan het college van GS:

1. Welke zijn de criteria om ernstige gebeurtenissen rond een bedrijf te bespreken in het kader van "lessons learned"?
2. Bestaat er regelgeving die het omgevingsdiensten onmogelijk maakt over de uitkomsten van dergelijk besprekingen in algemene zin te communiceren met omwonenden?
3. Bestaat er een draaiboek hoe bij een crisis te communiceren met inwoners van de perifere gebieden van Brabant of inwoners buiten de provinciegrenzen?
4. Hoe worden ernstige gebeurtenissen of crisissituaties in algemene zin opgevolgd of besproken? Vindt hierover toetsing plaats door de visitatiecommissies en/of OD Nederland?

Dit is mijn opmerking tot slot:

Openlijk communiceren over tekortkomingen is geen teken van zwakte, maar is juist sterk. Je kan er verder meekomen en investeren in de relatie met omwonenden.

Dank voor uw aandacht.

Bergen op Zoom, 28-8-2026,